

ΔΟΜΕΣ, ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ
ΑΧΑΡΝΩΝ 80 ΚΑΙ ΧΕΥΔΕΝ

VILLA
AMALIAS

Η κατάληψη στέγης στη διασταύρωση των οδών Αχαρνών και Χέυδεν (villa Amalias) μετρά 15 χρόνια ζωής. Λειτουργώντας όλα αυτά τα χρόνια ως ανοιχτός χώρος αντιπληροφόρησης, έκφρασης και επικοινωνίας σε (σχεδόν) καθημερινή βάση, έχοντας φιλοξενήσει εκατοντάδες εκδηλώσεις κοινωνικοπολιτικού χαρακτήρα (συζητήσεις, μουσικές, θεατρικές, εικαστικές, κλπ) κι έχοντας δεχτεί χιλιάδες επισκεπτών αι' όλες τις εθνικότητες, θέλουμε να πιστεύουμε ότι με τον τρόπο της έχει συμβάλλει στον καθημερινό πόλεμο ενάντια στην κοινωνία της εκμετάλλευσης, του ρατσισμού, του ψέμματος (και δεν είναι όλοι οι ψεύτες δημοσιογράφοι και πολιτικοί), της εξαγορευτικής, της ύπνωσης των συνειδήσεων, της εμπορευματοποίησης των πάντων, του «οκάσε και δούλευε». Έχοντας δεχτεί 4 εκκενώσεις στο ιστορικό της και **δεχόμενη συνεχώς παρενοχλήσεις** από το κράτος (με λένε **ΕΛ.ΑΣ**) και το παρακράτος (με λένε «ακροδεξιό») θέλουμε να πιστεύουμε ότι για κάποιους είναι επικίνδυνη. Άλλωστε, αν δεν ήταν, δε θα είχε και λόγο να υπάρχει.

Παρ' όλα αυτά, το έντυπο που κρατάς μάλλον ουμπωτικά συμπίπτει με τα «γενέθλια» της κατάληψης. Στόχος μας δεν είναι καθόλου να «ευλογήσουμε τα γένια μας» βγάζοντας επειτειακούς διθυράμβους, ούτε να zalίσουμε τον αναγνώστη με λεπτομερείς ιστορικές αναδρομές (για όποιον θέλει να μάθει, εδώ είμαστε).

Στόχος μας είναι να δώσουμε στον καθένα που έρχεται στη villa να καταλάβει, όσο το δυνατό πιο καθαρά, πού «χωράει» και τι **μπορεί** να κάνει μαζί μας. Γι αυτό, με αυτό το έντυπο, χωρίς τεχνικές εξωραιούς **αλλά αναγνωρίζοντας τις αδυναμίες και τις αντιφάσεις** μας (εντάξει, δεν θα αυτομαστιγωθούμε κιόλας), προσπαθούμε να «σουστηθούμε», να δείξουμε τι είμαστε **και τι** δεν είμαστε, τι άποψη (έτσι) και **περιληπτικά** έχουμε για διάφορα ζητήματα **μυσ** μας ενδιαφέρουν, με ποιά πράγματα και πώς ασχολούμαστε, καθώς και πώς λειτουργούν οι **χώροι που** στεγάζονται (στέκι – βιβλιοπωλείο) **και οι ομάδες** (συναυλιών, θεατρική) σε όλα τα επίπεδα (τρόπος οργάνωσης, χρηματοδότησης, κτλ.).

Σκοπός, δηλαδή, του εντύπου είναι να προωθήσει την επικοινωνία και την κοινή δράση με άλλα άτομα και ομάδες. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αν κάποια πράγματα που γίνονται στην κατάληψη σε ενδιαφέρουν ή αν με κάτι διαφωνείς, θα έρθεις να τα συζητήσουμε.

Τέλος, να πούμε ότι η μπροσούρα αυτή είναι προϊόν συλλογικής δουλειάς. Όλα τα κείμενα έχουν συζητηθεί, γραφτεί και διορθωθεί από τη συνέλευση της villa.

Η villa δεν είναι μαγαζί, γι αυτό και δεν ψάχνει για πελάτες. Είναι κοινωνικοπολιτικός χώρος και ενδιαφέρεται για ανθρώπους που «ψάχνονται» και που βλέπουν την καθημερινότητα κριτικά, για ανθρώπους που, αγαπώντας την ελευθερία, βλέπουν εχθρικά το «κυρίαρχο» και επιθυμούν να αντισταθούν σ' αυτό.

VILLA ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Πρώτα απ' όλα θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι η Villa δεν είναι κάτι σταθερό και ομοιογενές. Η συνεχής αλλαγή στη σύνθεση των κατοίκων της, καθώς και των ανθρώπων που λειτουργούν σ' αυτή, την έχουν αλλάξει επανειλημμένα στο πέρασμα των χρόνων. Αν κάποιος επιχειρούσε να αναλύσει σε βάθος τις αλλαγές αυτές, τα πώς, πότε και γιατί 15 χρόνων ιστορίας με τόσους ανθρώπους αναμιγμένους θα έπρεπε να γράψει βιβλίο σε όγκο εγκυκλοπαίδειας, κάτι που προς το παρόν, δεν μας ενδιαφέρει. Αυτό που θα επιχειρήσουμε είναι μιιά μικρή ιστορική αναδρομή, μιιά περιληπτική –επομένως και αφαιρετική– αναφορά σε εποχές και καταστάσεις που καθόρισαν την κατάληψη. Έχουμε και λέμε λοιπόν:

Η πρώτη κατάληψη με το όνομα Αμαλίας (το '89) έγινε από μια παρέα «αναρχοϊνάνκ». Στόχος τους ήταν να ζήσουν συλλογικά και «να εξαπλώσουν το πανκ στην Ελλάδα». Αυτές ήταν και οι **μόνες αρχικές τους «συμφωνίες»** εκτός από την **απόφασή τους να μην υπάρχουν/χρησιμοποιούνται ναρκωτικά στην κατάληψη**.

Οι εν λόγω «πανκ των Εξαρχείων» δεν ήταν ιδιαίτερα «πολιτικοί». Είχαν όμως όρεξη να «κάνουν πράγματα». Έτσι, στην πορεία, πολλοί απ' αυτούς και εξαιτίας

1) του ίδιου του εγχειρήματος που από μόνο του ήταν (και είναι) πολιτικό και έβασε (και βάζει) καθημερινά ζητήματα που απαιτούν απαντήσεις και 2) της γνωριμίας και συνεργασίας τους με τον ευρύτερο αντιεξουσιαστικό χώρο (αρχικά με το χώρο των καταλήψεων στέγης που στις αρχές του '90 ήταν 5 στην Αθήνα). άρχισαν να διαμορφώνουν άποψη, να συμμετέχουν σε ομάδες και συλλογικότητες και να δρουν πολιτικά στην πόλη. Τη θέση του «να κάνουμε συναυλίες» πήρε το όραμα για μια «ανοικτή κατάληψη», κάτι που δεν υπήρχε μέχρι τότε στην Ελλάδα. Παράλληλα η σύνθεση των καταληψιών άλλαζε προς το πιο πολιτικό.

Ήταν κάπου το '92 που οι Villιώτες αναρωτήθηκαν για πρώτη φορά αν θέλουν να είναι πολιτική ομάδα «maximum συμφωνιών». Η απάντηση ήταν αρνητική. Η τότε συνέλευση της κατάληψης έκρινε ότι αν η Villa με την τότε σύνθεσή της επέμενε να γίνει ομάδα με αριγούς πολιτικά χαρακτηριστικά θα έμεινε κορώνα - γράμματα την εσωτερική της επιβίωση. Μην ξεχνάμε ότι η Villa - εκτός από πολλά άλλα - είναι κατάληψη στέγης. Το να αποφασίζουν κάποιοι να χρησιμοποιήσουν την κατάληψη ως μέσο κάλυψης κάποιων αναγκών (στεγαστικών, επικοινωνίας, κλπ.) σημαίνει από μόνο του πολλά πράγματα. δε σημαίνει καθόλου όμως την ταυτότητα σε επίπεδο πολιτικού λόγου. Συμφωνήθηκε λοιπόν, οποιoσδήποτε πολιτικός λόγος βγαίνει από την κατάληψη, να βγαίνει σε πρωτοβουλιακό επίπεδο. (Αυτό πάντως, δε θα πρέπει να συγχέεται με έλλειψη πολιτικών συμφωνιών. Οι Villιώτες πάντα είχαν συλλογική άποψη για τα πράγματα που κάνουν, όπως δηλαδή το ίδιο το εγχείρημα της κατάληψης στέγης, τη λειτουργία του στεκιού και τη διοργάνωση εκδηλώσεων. Επίσης, από πολύ νωρίς, υπήρχαν «minimum συμφωνίες» η κατάληψη πάντα στεκόταν ενάντια σε κάθε μορφή εξουσίας και ιεραρχίας, σε κάθε είδους ρατσισμό και φασισμό, στην αλλοτρίωση και εμπορευματοποίηση της κοινωνίας και προωθούσε την αυτοοργάνωση της καθημερινής ζωής στην πράξη. Από νωρίς, η Villa είχε αποφασίσει ότι κανείς (καταληψίας ή μη) δε θα πληρώνεται για τη δουλειά του μέσα στην κατάληψη, αλλά κάθε εργασία θα είναι εθελοντική. Ακόμη, από το '92, μαζί με πολλές άλλες ομάδες της Αθήνας, η Villa αποφάσισε να μην έχει καμμία δοσοληψία με τα ΜΜΕ (για όλα αυτά, βλ. επόμενες ενότητες)).

Σιγά - σιγά, κι αυτό άρχισε να αλλάζει. Η Villa είχε μια αρκετούς φίλους. Το «οίκτι» άρχισε να διαχωρίζεται από το «στέκι». Δεν χρειαζόταν μια οι 10-15 καταληψίες να βρίσκονται παντού και να αποφασίζουν για όλα. Η συνέλευση των κατοίκων καθόριζε τα της κατάληψης στέγης, ενώ για τον «ανοικτό χώρο» υπήρχε ένα ευρύτερο ανοικτό

«μάζεμα» όπου συμμετείχε όποιος ενδιαφέρεται. Το μάζεμα αυτό καθόριζε τον τρόπο λειτουργίας του στεκιού, του βιβλιοπωλείου, των διαφόρων εκδηλώσεων και ήταν υπεύθυνο για την όποια πολιτική δράση «προς τα έξω». Το σκηνή αυτό λειτουργησε για κάποια χρόνια, αλλά, για να φτάσουμε και στο τώρα, άρχισε κι αυτό να μην καλύπτει.

Λόγος; Η συνέπεια, ή μάλλον, η ασυνέπεια. Το «ανοικτό» της υπόθεσης, έδινε δικαιώματα στον καθένα χωρίς να έχει απαιτήσεις. Μπορούσε να έρχεται κάποιος όποτε ήθελε, να μένει για 2-3 συζητήσεις και μετά να εξαφανίζεται για μήνες χωρίς να χρειάζεται καν να δώσει εξηγήσεις. Μπορούσαν κάποιοι να ειπρεάσουν το αποτέλεσμα μιας συζήτησης χωρίς να συμμετέχουν σε τίποτα απ' όσα κάνει η Villa. Το αποτέλεσμα ήταν ένα συνεχές ημιούργημα: θέματα που συζητούνταν για καιρό χωρίς να μπορεί να παρθεί κάποια απόφαση, θέματα που σταματούσαν να συζητούνται γιατί κάποιος «έφαγε καινούργιο φλας», αναποτελεσματικότητα και κωλυσιεργία όσον αφορά τη δράση.

Η Villa είναι ένας ζωντανός οργανισμός αλλά και ένα δύσκολο εγχείρημα. Χρειάζεται δίπλα της ανθρώπους που πιστεύουν σ' αυτό που κάνουν. Χρειάζεται κόσμο με όρεξη και διάθεση να σπαταλήσει εργατόρες. Χρειάζεται ανθρώπους που είναι διατεθειμένοι να «φάνε τα μουςτάκια τους» προκειμένου να βγει κάτι με ουσία και δυναμισμό από εδώ. Τελικά, χρειάζεται κόσμο και διαδικασίες τέτοιες που θα πάνε την κατάσταση μπροστά. Έτσι λοιπόν φτάνουμε στο

ΦΕΤΟΣ: Η Villa αποφάσισε να δει τα πράγματα από την αρχή. Γνωρίζοντας τα προβλήματά της, θεώρησε σκόπιμο να κάνει τις συζητήσεις της «κλειστές», βασισμένη σε ένα περβάνι ατόμων που ενδιαφέρονται πραγματικά για το εγχείρημα. Η συνέλευση αυτή, που γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, θα παίρνει ευθέτη για οτιδήποτε συμβαίνει στον «ανοικτό χώρο» της κατάληψης, καθώς και για οποιαδήποτε «προς τα έξω» δράση. Στόχος της είναι ο επαναπροσδιορισμός των πραγμάτων που ήδη κάνει η κατάληψη από «μηδενική βάση», η επεξεργασία θεμάτων που την ενδιαφέρουν, η ενδυνάμωση όλων των «μετώπων» που έχει κατά καιρούς ανοίξει η κατάληψη και το άνοιγμα καινούργιων. Όπως όλες οι ομάδες που δεν έχουν χορηγούς, η συνέλευση της Villa είναι αυτοχρηματοδοτούμενη, στηρίζεται δηλαδή αποκλειστικά και μόνο στις τακτικές και έκτακτες εισφορές των μελών της.

Χωρίς να είμαστε σε θέση να δώσουμε υποσχέσεις και γνωρίζοντας ότι για να εξετάσουμε τόσα ζητήματα σχεδόν από την αρχή, θα χρειαστεί κάποιος χρόνος «πονητικής εσωοιρέφειας», προσπαθούμε για μια πιο δυναμική και αποτελεσματική, ουσιαστικά «ανοικτή» στην κοινωνία, κατάληψη. Η συνέχεια, ... στην πράξη.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις εμπειρίες και τη γνώση που έχει αποκτηθεί είτε σε συλλογικό είτε σε ατομικό επίπεδο και πάντα σε συνάρτηση με την κοινωνική απεύθυνση που θέλουμε να έχουμε και τον τρόπο που επιλέγουμε να την πραγματοποιούμε, καθορίσαμε τρία δομικά στοιχεία της κατάληψης, τρεις απαραίτους πυλώνες αρχών. Την πάγια αντιεραρχική-αντιεξουσιαστική λογική, την στάση της απέναντι στα μμε και την αντιεμπορευματική πρακτική της σε σχέση με ότι ασχολείται ή την ενδιαφέρει.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΕΡΑΡΧΙΑ

Ιεραρχία σημαίνει να σκαρφαλώνεις πατώντας πτώματα. Ιεραρχία σημαίνει να σκαρφαλώνει ο άλλος πατώντας το πτώμα σου.

Βασικά δομικά χαρακτηριστικά της ιδεολογίας και των πράξεών μας είναι η αντιεξουσία, η αντιεραρχία και η ισοτιμία. Η V.A. δεν θα είχε «γεννηθεί» ή δεν θα ήταν αυτή που είναι, αν οι σχέσεις των ατόμων που λειτουργούσαν και λειτουργούν σ' αυτή, δεν ήταν αντιεραρχικές. Η V.A. δεν μπορεί να έχει σχέσεις δράσης με άτομα ή συλλογικότητες που λειτουργούν ιεραρχικά.

Σε όλη μας τη ζωή, η εξουσία μας μαθαίνει να σκεφτόμαστε και να πράττουμε με βάση μια ιεραρχική οργάνωση. Από την πατριαρχική οικογένεια μέχρι το χώρο εργασίας, ο πατέρας, ο άντρας, ο παπάς, ο καθηγητής, ο λοχαγός, ο διευθυντής, το αφεντικό, διατάζουν και εμείς πρέπει να εκτελούμε. Πρέπει να υπακούμε στις εντολές τους χωρίς κριτική, χωρίς δικαίωμα άρνησης. Μας εκπαιδεύουν να δεχόμαστε ότι η ιεραρχική πυραμίδα επικρατεί πάντα και παντού και ότι αυτός ο τρόπος οργάνωσης είναι ο μόνος λογικός και αποτελεσματικός για τη ζωή της κοινωνίας. Οποιαδήποτε συλλογική δραστηριότητα εμφανίζεται (πολιτική, πολιτισμός, συνδικαλισμός), είναι οργανωμένη με βάση την ιεραρχία.

Η παγκοσμιοποίηση, ο συγκεντρωτισμός της εξουσίας, ο κατακερματισμός, η εξειδίκευση της εργασίας και η παθητικότητα κάνουν την πυραμίδα πιο ψηλή, πιο ομιχλώδη. Οι ιεραρχικές σχέσεις έχουν επεκταθεί σε όλους τους τομείς της ζωής μας αλλά και του μυαλού μας. Γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο να διακρίνει κανείς από που προέρχονται οι αποφάσεις και οι εντολές που καθορίζουν τη ζωή μας. Η κατασκευή των υπηκόων

στη σύγχρονη εποχή είναι πολυεπίπεδη και σ' ένα μεγάλο περιβάλλοντα χώρο (όπως ο πολιτικός, οικονομικός, κοινωνικός, πολιτιστικός), λειτουργεί δίνοντας εντολές: αξίες-εντολές, ιδεολογίες-εντολές, αγαθά-εντολές, συμπεριφορές-εντολές. Στην πραγματικότητα, η ιεραρχική οργάνωση διαιρεί την κοινωνία στο στρώμα που κατέχει την εξουσία και τα προνόμια, και σ' αυτό που δεν κατέχει τίποτα. Διαιρεί τους δούλους σε ανώτερους δούλους και κατώτερους δούλους. Είναι η εγγύηση και το μέσο για την αναπαραγωγή του συστήματος και τη διατήρηση της εξουσίας.

Από τα βασικότερα επιχειρήματα της υποστήριξης της ιεραρχίας, είναι ότι κάποιος πρέπει να αποφασίζει και να διευθύνει γιατί αυτό δεν μπορεί να γίνεται απ' όλους, αλλά μόνο απ' αυτούς που γνωρίζουν πιο πολλά για το αντικείμενο, απ' αυτούς που είναι ειδικευμένοι και αρμόδιοι. Έτσι έχουμε τους πολιτικούς αντιπροσώπους, τους διευθυντές, τους δικαστές κ.ά. οι οποίοι αποφασίζουν για τις ζωές μας με μοναδικό κριτήριο την παραγωγικότητα, τα συμφέροντα και το κέρδος των αφεντικών. Οι ειδικοί βέβαια μπορούν και παίρνουν τις αποφάσεις τους και το σύστημα φαίνεται να λειτουργεί χάρη στις πληροφορίες και τις γνώσεις που παίρνουν από τη βάση της κοινωνίας. Όμως η γνώση δεν κυκλοφορεί αλλά παραμένει σε μια μικρή και κλειστή ομάδα ανθρώπων.

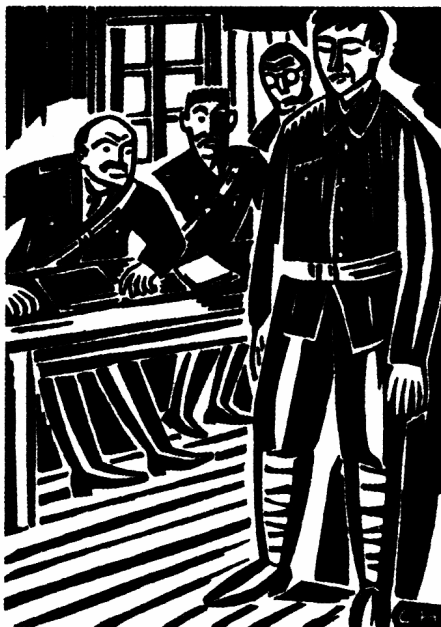
Ο ιεραρχικός μηχανισμός είναι ένας κατασταλτικός μηχανισμός. Οι ανώτεροι επιβλέπουν, ελέγχουν αλλά και καταστέλουν άμεσα ή έμμεσα αυτούς που διαφωνούν ή αρνούνται να εκτελέσουν τις διαταγές. Μην ξεχνάμε ότι το κράτος –η ανώτατη διεύθυνση εργασίας– αναδύθηκε από το υπόβαθρο των ιεραρχικών σχέσεων. Το ιεραρχικό σύστημα βασίζεται στον ανταγωνισμό των ατόμων και στον πόλεμο όλων ενάντια σ' όλους, τη χρησιμοποίηση

όλων των μέσων για το ανέβασμα των σκαλιών. Όσο πιο ψηλά τόσο πιο λυσσαλέος ο ανταγωνισμός. Η συλλογική προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων εμποδίζεται και ο ατομισμός γίνεται βασικός οδηγός επιβίωσης. Από την άλλη η ατομικότητα και δημιουργικότητα του καθενός εκμηδενίζονται κάτω από τις αρχές και τα δόγματα των ανωτέρων που δεν πρέπει να παραβιαστούν.

Όλα αυτά βέβαια δεν γίνονται γιατί ο άνθρωπος είναι εξουσιαστικός και ανταγωνιστικός από τη φύση του. Οι ανώτεροι κερδίζουν πιο πολλά από τους υφιστάμενούς τους, υπάρχει δηλαδή ιεραχία εισοδήματος. **Όσο πιο ψηλά τόσο πιο πολλά.** Η θέση που κατέχουν είναι αμετακίνητη και αναπαράγεται οικογενειακώς. Τα παιδιά των πλουσίων θα είναι πλούσια, των πολιτικών θα γίνουν πολιτικοί, των στελεχών έχουν πολλές πιθανότητες να γίνουν στελέχη. Η ιεραρχική δομή είναι μια παράλογη οργάνωση της κοινωνίας που μας επιβάλλει να δουλεύουμε σαν τα γρανάζια μιας μηχανής για την κορυφή της πυραμίδας και το κέρδος της, την ανισότητα, τη διαίρεση της βάσης, τη διατήρηση των σχέσεων προταγής-υποταγής.

Γινόμαστε ψηφοφόροι, καταναλωτές, θεατές, παθητικά ρομποτάκια στην υπηρεσία της άρχουσας τάξης, που με τη βοήθεια των γραφειοκρατών και τεχνοκρατών κυριαρχεί στις ιδέες, αξίες και συμπεριφορές. Η εξάρτηση των αισθήσεων του σώματος και του πνεύματος από τις εντολές των κέντρων εξουσίας, διαμέσου των νόμων και των θεσμών, των μηχανισμών καταστολής και ελέγχου, διαμορφώνει έναν αφύσικο, υπόδουλο άνθρωπο. Για μια σκλαβωμένη κοινωνία η ιεραρχία είναι δομικό στοιχείο. Για μια απελευθερωμένη κοινωνία το αντίδοτο είναι οι αμεσοδημοκρατικές μορφές οργάνωσης, η αυτοοργάνωση και η αυτοδιεύθυνση μέσα από συνελεύσεις συλλογικοτήτων και απόμων χωρίς ειδικούς και προνόμια. Η ιστορική εμπειρία από τις εξεγέρσεις του μεσαίωνα, την παρισινή κομμούνα, την Ισπανία του '36 μέχρι και τον Μάη του '68, δείχνει ότι μόνο όταν αποφασίζουμε εμείς οι ίδιοι, όταν υπάρχει πολυμορφία και αυτοδιαμόρφωση, όταν αρχίζουμε να καταστρέφουμε όλες τις ιεραρχίες και τις εξουσιαστικές σχέσεις της ζωής μας, και μόνο όταν μπορούμε να αυτοδιευθύνουμε την κοινότητά μας ή το χώρο δουλειάς μας, μόνο τότε μπορούμε να φτάσουμε σε μια κοινωνία που θα βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και επιθυμίες μας.

Η V.A. είναι μια αυτοδιαχειριζόμενη συλλογικότητα που λειτουργεί μέσω συνελεύσεων. Μέσα από τη ζύμωση και τη διαπάλη θέσεων και απόψεων σε μια κοινότητα όπου το ατομικό συμπορεύεται με το συλλογικό, μέσα από την προσπάθεια για μεταφορά γνώσης χωρίς αντίτιμο. Ειδικοί δεν υπάρχουν που να παίρνουν

αποφάσεις, όλοι αποφασίζουν για όλα, μέσα από τη συζήτηση και την αυτοδιαμόρφωση, μακριά από πλειοψηφίες, ανατάσεις χεριών και επιβολής γνώμων. Οι γνώμες όλων είναι ίσες χωρίς προνόμια για κανέναν. Όμως επειδή δεν υπάρχουν απελευθερωμένες οάσεις μέσα σε μια σκλαβωμένη κοινωνία, θα πρέπει να πούμε ότι αρκετές φορές στα αυτοδιευθυνόμενα εγχειρήματα οι αποφάσεις παίρνονται με δυσκολίες, εντάσεις, κόπο και μπορεί να εμφανιστούν τάσεις για γραφειοκρατία ή για αυτό που λέγεται «άτυπη ιεραρχία». Με την άτυπη ιεραρχία εννοούμε πατερναλιστικές ή αρχηγικές συμπεριφορές που μπορεί να γίνονται ανεκτές λόγω παλαιότητας σε ένα χώρο, ηλικίας, πειθούς, κατάρτισης, εμπειρίας κτλ. Αν γίνουν δεκτές από τους υπόλοιπους, οι ρόλοι παγιώνονται και οι σχέσεις παύουν να είναι ισότιμες. Η άρνηση για κάθε είδους συμπεριφοράς, η αμετακίνητη θέση για συλλογικές αποφάσεις χωρίς καμία εξαίρεση, η σύγκρουση με γνώμες που υποθάλλουν την ιεραρχία απ' όλους και απ' τον καθένα ξεχωριστά, μπορούν να κάνουν αδύνατη την εμφάνιση της «άτυπης ιεραρχίας».

«Η ιεραρχία, η κυριαρχία και ο σεξισμός δεν εξαφανίζονται με το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό, με μια επαναστατική ηγεσία, με ένα εργατικό κράτος και με μια σχεδιασμένη οικονομία. Εκείνο που πρέπει να δημιουργήσουμε για να αντικαταστήσουμε την αστική κοινωνία, δεν είναι μόνο η αταξική κοινωνία... αλλά και η μη καταπιεστική ουτοπία που οραματίστηκε ο αναρχισμός». Μάρραιη Μπούκτσιν

-Η εικόνα του Clifford Harper είναι δανειομένη από την έκδοση "ο άγνωστος ρηποτάκτς" των "πειρατών της ημιοεθνήνους" -2/92

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Η Villa Amalias είναι μια κατάληψη στέγης και ένας χώρος αυτοοργανωμένης συλλογικής, κοινωνικής, πολιτικής έκφρασης και δράσης. Το εγχείρημα συνεχίζει να λειτουργεί με το ίδιο πνεύμα της πρώτης μέρας: "Δεν πληρώνουμε κερατιάκα!!"*. Και αυτό δεν είναι απλά ένα σύνθημα αλλά η ξεκάθαρη άρνηση και απάντηση στην εμπορευματοποίηση των αναγκών μας για στέγη και ελεύθερη έκφραση.

Η κατάληψη του συγκεκριμένου χώρου είναι μια πράξη απαλλοτριώσης όσων μας κλέβουν και μας στερούν. Μια επίμονη διεκδίκηση της χρήσης του - και όχι της ιδιοκτησίας του - για την κάλυψη των αναγκών και επιθυμιών μας. Προφανώς υπεύθυνοι για ότι μας ώθησε σ' αυτήν την ενέργεια είναι όλοι εκείνοι, που με το επιβαλλόμενο σύστημα "αξιών" τους θέλουν ένα κόσμο όπου το μόνο που θα κινείται ελεύθερα είναι το χρήμα και τα όπλα που το υπερασπίζονται. Αυτό είναι και μια αρχή : Να μην παραχωρούμε τα "δικαιώματά" μας και να παίρνουμε πίσω ό,τι μας κλέβουν. Η Villa λοιπόν είναι εχθρική και αντιπαραγωγική στον κόσμο όπως τον ορίζει η καπιταλιστική οικονομία. Γιατί δείχνει στην πράξη ότι υπάρχει λύση στο πρόβλημα της στέγης, για να μην αποτελούμε πελατεία των εμπόρων της, που μέσω των υπερόγκων ενοικίων, των όρων κατοίκησης και την απειλή των εξώσεων εκμεταλλεύονται και εκβιάζουν τις ανθρώπινες ανάγκες για λογαριασμό των κερδοσκοπικών τους επιδιώξεων.

Η συγκατοίκηση σε μια κατάληψη, ελαχιστοποιεί το κόστος της επιβίωσης κερδίζοντας χρόνο δράσης για την αυτοοργάνωση της ζωής

Έτσι και στο ζήτημα της έκφρασης δεν προσκυνάμε κανέναν. Αρνούμαστε τις πελατειακές σχέσεις και τους μεσάζοντες. Οι έμποροι των τεχνών μπορούν να μας παρουσιάζουν μια κατάσταση μη αναστρέψιμη σε ότι αφορά το πώς, το γιατί και το πού δημιουργείς. Μπορούν να μας βεβαιώνουν ότι η έκφραση της τέχνης σε όποια της μορφή είναι ένα είδος πολυτελείας φυλακισμένο στα μαγαζιά του θεάματος όπου για να μπεις πληρώνεις με χρήματα

ως θεατής και με την ελευθερία και την αξιοπρέπεια σου ως καλλιτέχνης.

Σ' αυτά αναντάμε ότι η συλλογικότητα, η αλληλοβοήθεια, η ανιδιοτέλεια, η αυτοοργάνωση και η αλληλεγγύη μεταξύ των ανθρώπων που θέλουν να εκφραστούν ελαχιστοποιεί το κόστος για να οργανώνουν μόνοι τους ό,τι θέλουν : από συναυλίες και προβολές ταινιών μέχρι θεατρικά και εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας, κόμιξ. Και αυτό αφορά όλα τα στάδια της δημιουργίας : Τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό, τις κατασκευές, τις πρόβες, τις παραγωγές, τις εκδόσεις, τις αφίσες και τη συντήρηση του χώρου.

Να δίνει ο καθένας από λίγο για να μην είναι αναγκασμένοι οι λίγοι να δίνουν τα πάντα.

Επειδή το να δηλώνει κάποιος "αντιεμπορευματικός" ζώντας στη σύγχρονη κοινωνία είναι ίσως μεγάλη κουβέντα (αφού διεκδικεί μια καθαρότητα που δεν μας αναλογεί σε σχέση με τον τρόπο ζωής μας - δε μένουμε σε σιπλίες, αγοράζουμε ρούχα, καπνίζουμε, πηγαίνουμε σε μπαρ) και οίγουρα δεν είναι "πολιτικά ορθή". Αν το τραβήσουμε απ' τα μαλλιά, ακόμα και να χαρίζεις κάτι (π.χ.... χαριστικό παζάρι στη Villa), ακόμα και να μοιράζεις

προκληρύξεις, ουσιαστικά διακινείς εμπορεύματα αφού όλα αυτά είναι προϊόν εργασίας που προϋποθέτουν πρώτες ύλες κ.τ.λ. Θα θέλαμε λοιπόν να ορίσουμε τον τρόπο χρήσης της λέξης στο έντυπο που κρατάς : Χρησιμοποιούμε λοιπόν τον όρο

κανείς δεν θα μας στερείσει αυτό που μας ανήκει

να εκφραζόμαστε δημιουργικά τα πάθη μας είναι η μόνη μορφή τέχνης που αναγνωρίζουμε και αυτή δεν είναι αυτοπροσείση

VILLA
AMALIAS

ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΣΤΕΓΗΣ ΠΛΟΥΤΩΝ - 2011 - 2012

“αντιεμπορευματικός” για να δηλώσουμε το συνδυασμό της έλλειψης κάθε ιδιωτικού κέρδους από μέρους μας και της διάθεσής μας να λειτουργούμε όσο το δυνατό αντιεμπορευματικά με ότι αντιφάσεις η καθημερινή πρακτική συνεπάγεται. Ταυτόχρονα προσπαθούμε να επαναπροσδιορίσουμε στο βαθμό που μπορούμε, τις ανθρώπινες σχέσεις μας μακριά από οποιαδήποτε έννοια εμπορευματοποίησης.

Στο στέκι δεν έχουμε ούτε καφετζή, ούτε μπάρμαν αλλά ένα κουτί που αφήνουμε σε όλους τη δυνατότητα να προσφέρουν για ότι παίρνουν αυτόβουλα και έτσι να γίνονται μέρος της κουλτούρας που μας θέλει να ξέρουμε πως, η εμπιστοσύνη ανάμεσά μας και ο σεβασμός σε ένα εγχείρημα από το οποίο δεν ιληρώνεται κανένας- απλά συντηρείται ο χώρος-, ανατρέπει τις πελατειακές σχέσεις και ανοίγει το δρόμο της ισοτιμίας και της αυτοοργάνωσης.

Παρ’όλα αυτά αναγνωρίζουμε ότι το καφενείο που λειτουργεί στην κατάληψη όπως και η οικονομική ενίσχυση που ζητάμε από τον κόσμο στις εκδηλώσεις μας είναι ένα οικονομικό πάρε δώσε.

Ακόμα κι αν στο καφενείο λειτουργούμε βάσει μια λογικής σεβασμού και εμπιστοσύνης- εκ των προτέρων- στο καθένα/μία.

Γι’ αυτό θέλουμε να κάνουμε ξεκάθαρο πως όλες οι δραστηριότητες μας ζητάνε και οικονομική στήριξη αλλά δεν αποσκοπούν στο κέρδος. Κέρδος εδώ δεν υπάρχει για κανέναν. Υπάρχει μόνο η και υλική συνεισφορά στις ανάγκες ενός χώρου (οικοδομικά, υποδομή εκδηλώσεων) που δεν ανήκει σε κανέναν, αλλά σε όλους εκείνους που πιστεύουν πως η ύπαρξη εγχειρημάτων σαν κι αυτό δυναμώνει την επιθυμία για ένα κόσμο αιελευθερωμένων ανθρώπων χωρίς ιδιοκτησίες, αφεντικά, πατρίδες και θεούς.

*το νόημα της συγκεκριμένης φράσης δεν αφορά αποκλειστικά τους καταληψίες αλλά αντικατοπτρίζει μια αντίληψη που θέλει τους ανθρώπους να ζουν με τα αναγκαία για την κάλυψη των όποιων αναγκών τους, χωρίς να τους χαρακτηρίζει η έννοια καταναλωτής.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΜΕ

*«εκεί όπου κυριαρχεί το συγκεντρωμένο θεαματικό
κυριαρχεί επίσης και η αστυνομία»*

Γκυ Ντεμπόρ

Μιλώντας για τα μμε αναγνωρίσαμε όλοι τη δυσκολία που έγκειται στο να καταφέρει κανείς να εκφέρει μια ολοκληρωμένη και συνεκτική άποψη για ένα θέμα που αν μη τι άλλο μπορεί να καυχιέται για την πολυειδίκεδη δραστηριότητα και τη διευρυμένη παρεμβατικότητα που αυτό διατηρεί στο κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι. Παρ’όλα αυτά, στην προσπάθειά μας να συνθέσουμε τις μέχρι τώρα σκόρπιες σκέψεις μας και μέσα από την επιτακτική ανάγκη να παρακάμψουμε τις όποιες θεωρητικές αγκυλώσεις μπορεί να προκύψουν μέσα από μια τέτοια συζήτηση, καταλήξαμε σε κάποιες βασικές παρατηρήσεις πάνω στο θέμα των μμε. Να σημειώσουμε ότι ασχολούμαστε

με αυτά τα μέσα ενημέρωσης, που προάγουν τον πολιτισμό της εξουσίας, αναπαράγουν τη συστημική προπαγάνδα σε ένα πλέγμα σχέσεων ιεραρχίας και με κοινωνική συνέπεια όσα ήταν εξ αρχής στόχος τους. Τη διαστρέβλωση, παραποίηση και διαλογή των γεγονότων προς όφελος της κυριαρχίας. Είτε αυτά είναι έντυπα, είτε πομποί (ραδιοτηλεοπτικά) ή άλλα(διαδίκτυο).

Οι λόγοι που θεωρούμε το ρόλο των μμε και τη στάση μας απέναντί τους θεμελιακά για ένα ανοικτό χώρο αλλά και για οποιαδήποτε συλλογικότητα, ενισχύονται και με το γεγονός ότι από τη στιγμή που οι όποιες επαφές με τα μντία και τους ανθρώπους τους κόπηκαν από τη μεριά μας, οι λόγοι που μας οδήγησαν σε αυτή την απόφαση εξακολουθούν να ισχύουν (πιο πολύ παρά ποτέ).

Οι μαζικοί πομποί της εξουσιαστικής προπαγάνδας έκτοτε, πιο λυσοσασμένα αλλά και πιο εξελιγμένα από ποτέ συκοφαντούν, διαμορφώνουν εχθρικό κλίμα σε όλους όσους αντιστέκονται, στηρίζουν ό,τι στηρίζει το σύστημα των αξιών τους, που προφανώς πλέον δε μας χωράει πουθενά.

Τις προηγούμενες δεκαετίες διάφοροι οικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές έσπευσαν να χαρακτηρίσουν τα μμε σαν την «τέταρτη εξουσία». Αυτό που βλέπουμε σήμερα όμως είναι ότι αυτή η διαβολερμένη τέταρτη εξουσία, όλο και περισσότερο τείνει να υποκαταστήσει τις υπόλοιπες τρεις, αναλαμβάνοντας το θεάρεστο έργο να δικάζει, να συμβάλλει ουσιαστικά στην θέσπιση των νόμων και να βρίσκεται διαρκώς στην πρώτη γραμμή του αγώνα για την τήρησή τους. Αυτό που μπορούμε να συμπεράνουμε δηλαδή δεν είναι άλλο από το γεγονός ότι τα μμε στην εποχή της αυτόματης κωδικοποίησης των εννοιών, είναι ο τόπος εκείνος στον οποίο βρίσκουν χώρο και μπολιάζονται όλων των ειδών οι εξουσίες που κάθονται στο σβέρκο μας. Σε αυτό το αζεδιαλέχτο μπλέξιμο εξουσιών (πάντα με την ίδια συνισταμένη βέβαια) τα μέσα κλείνουν όλες τις τρύπες, και μπαίνουν μπροστάρνηδες των ελληνορθόδοξων, μικροιδιοκτησιακών ή ποιών άλλων ιδεωδών κάνοντάς τα να φαίνονται αυτονόητα. Καταδικάζουν και αθρώνουν κατά το συμφέρον τους, αντικαθιστούν σαν πειθήνιο τσοπανόσκυλο το ρόλο του φύλακα. Νομοθέτης, δικαστής και μπάτσος δηλαδή, σε οικονομική συσκευασία. Live και έγχρωμα.

- « **Συγγνώμη αλλά με ειδοποιούν ότι στην άλλη άκρη της γραμμής μας έχουμε τον ίδιο τον λεωφορειοπειρατή.**

Κύριε υπουργέ θα επανέλθω »...

Δομικό θεωρούμε το ρόλο των μμε ως ένα συνολικό **μπαχανισμό μεσολάβνησης** αυτού που ονομάζουμε κοινωνική κίνηση. Ο εν λόγω μπαχανισμός επιδιώκει τη συνεχή παρουσία του μέσα στις όποιες σχέσεις και δράσεις αναπτύσσουν τα κοινωνικά υποκείμενα με σκοπό να είναι σε θέση ανά πάση στιγμή να τις (από)νοσηματοδοτήσει σύμφωνα πάντα με τις επιταγές της κυρίαρχης λογικής. Η δύναμή του να αυτοπαρουσιάζεται ως αναγκαίος και παντοδύναμος προκύπτει από αυτήν ακριβώς την ικανότητά του να είναι διαρκώς

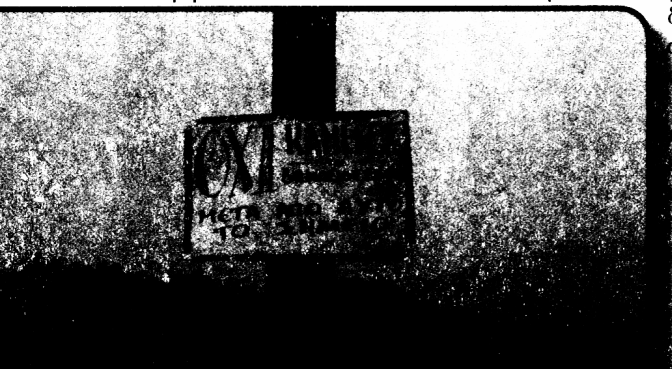
παρών σε οτιδήποτε αναφέρεται σε κοινωνική κίνηση. Διαρκώς παρών πολύπλευρα και καταλυτικά. Καλύπτοντας και υποκαθιστώντας όλων των ειδών τις σχέσεις και τις ανάγκες. Η ανάγκη της έκφρασης, της επικοινωνίας, η ερωτική ακόμα και η ανάγκη της συμμετοχής αντικαθίστανται από την απαθή παρακολούθηση. Την δράση την έχουν αναλάβει άλλοι. Μπορείς να κοιμάσαι μακάρια. Μόνος σου.

Τα μμε διαμορφώνουν συνειδήσεις. Μέσα από τη διαδικασία κατασκευής της περίφημης πλέον «κοινής γνώμης» και αναπαράγοντας την διαρκώς κατά το δοκούν, δεν αφήνουν κανένα περιθώριο κοινωνικά νομιμοποιημένης στάσης έξω από αυτήν. Και όποιες από αυτές τις στάσεις λειτουργούν έξω και ενάντια τους, όταν βρίσκονται στα χέρια τους φροντίζουν έντεχνα να τις αφομοιώσουν και όχι να τις καταστρέψουν, κάνουντάς τις, έτσι, ανώδυνες και ακίνδυνες. Πράξεις αντίστασης, όταν αντιμετωπίζονται με χάδι συμπάθειας, εκφυλίζονται και εσωτερικεύονται στον μύλο των μηντια. Η εξέδρα για ακτιβιστές στην ορκωμοσία του μπους που προβλέφθηκε από τους ίδιους τους διοργανωτές, είναι ένα χαρακτηριστικό όσο και τραγελαφικό παράδειγμα.

Με την ψευδεπίφαση της επιλογής (10 κανάλια, 30 ρ/σταθμοί, 20 εφημερίδες κλπ), καλύπτουν το target group κατά ειδικότητα και άρα αποτελεσματικότερα. Η κοινή συνείδηση που δημιουργείται έτσι είναι εύκολα χειραγωγήσιμη αφού παρά την πληθώρα των επιλογών, στην πράξη το κόσκινο των μέσων μετατρέπεται συνεχώς σε «καλό αγωγό» εκφοράς της συστημικής λογικής περί της ορθής τάξης πραγμάτων και «κακό αγωγό» για όποι ακουμπάει θεσμούς ή διαμορφωμένα στερεότυπα. Ποιο μέσο δεν συντείνει στο στερεότυπο του μετανάστη-εν δυνάμει κακοποιού; -μη βιαστείτε να απαντήσετε-. Ποιο εναντιώνεται ακόμα και στα πιο light εθνικά ιδεώδη (στην εθνική ομάδα ας πούμε); Προτιμούν αντίθετα να ελέγχουν τεχνηέντως, αφήνοντας τους κανόνες να λειτουργούν κανονικότητα και τονίζοντας εξαιρέσεις που απλώς τους επιβεβαιώνουν.

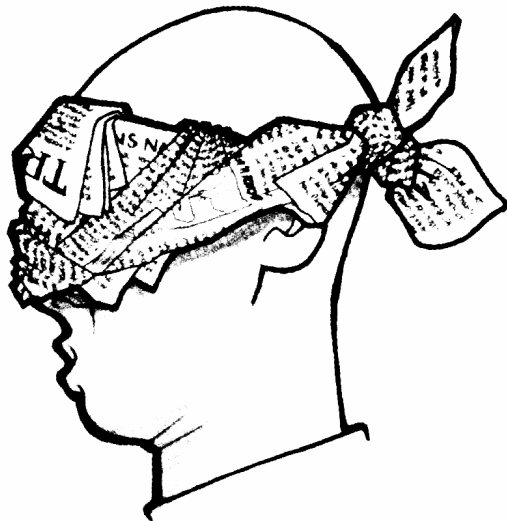
Πιάνοντας όλες τις εκφάνσεις της βιο-πολιτικής, στη συνείδηση που προαναφέραμε συντηρούν ένα ολόκληρο οικοδόμημα πολιτισμού που περιλαμβάνει χαρακτήρες, συμπεριφορές και πρότυπα. Όλο και περισσότερο ο γύρο κόσμος δείχνει να μοιάζει με τα μοντέλα των διαφημίσεων στα περιοδικά και να μιλάει όπως μιλάνε οι πάσης φύσεως «ειδικοί» στα τηλεπαράθυρα.

Ο έλεγχος της γλώσσας είναι καθοριστικός και η δύναμή του να ονοματίζει κανείς τα πράγματα είναι κάτι που τα μμε διεκδικούν για λογαριασμό της κυριαρχίας. Είναι αξιο απορίας π.χ πως οι στρατοί κατοχής έχουν γίνει ειρηνευτικές αποστολές σε μηδέν χρόνο στις συνειδήσεις του

κόσμου και πως ο επικίνδυνος πάνκης της δεκαετίας του '80 με την αποτροπιαία κόμμωση έχει γίνει πλέον πανέμορφος άγγλος ποδοσφαιριστής και το στυλ του πρότυπο για χιλιάδες παιδιά καλών οικογενειών.

As μη ξεχνάμε τέλος ότι αυτοί που ωθούν σε υπερβολή της κατανάλωσης τον ανυποψίαστο θεατη-ακροατή-αναγνώστη, είναι οι ίδιοι που καρπώνονται πολλαπλώς την υπεραξία του μέσου σε χρήμα. Έτσι και αλλιώς, τα οικονομικά συμφέροντα είναι η βασικότερη

παράμετρος για διάφορα χέρια που πλένουν το ίδιο πρόσωπο. Με τον δέκτη να υποστηρίζει εκτός όλων των άλλων και σαν καταναλωτής-μικρομέτοχος. Και κερατάς δηλαδή, και δαρμένος και να πληρώνει το λογαριασμό.

Η σιάση μας απέναντι στα μμε παραμένει σταθερά ενάντια.

Στα πρόσωπά μας, δεν θα βρουν σύμμαχους ή συνεργάτες. Στόχος μας παραμένει το υπόγειο δίκτυο διακίνησης της ιδέας και της πληροφορίας, σε απελεύθερους χώρους και στους

δρόμους της πόλης. Σε αυτόν τον τομέα θα προσπαθήσουμε να συνεινενουμε όπως μπορούμε, κανίβαλοι της είδησης όμως δεν θα γίνουμε ποτέ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΖΩΗΣ ΩΣ ΤΗΝ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Η villa amalias είναι μία κατάληψη στέγης και παράλληλα ένας ανοιχτός χώρος συνεύρεσης, έκφρασης και δράσης. Η αυτοοργάνωση και η αυτοδιαχείριση, αποτελεί για μας βασικό δομικό στοιχείο ενός συνολικότερου κοινωνικού προτάγματος ανταγωνιστικού και επιθετικού προς το κυρίαρχο. Είναι η μόνη μορφή οργάνωσης που κινείται προς την άρνηση της παθητικότητας και σπάζει στην πράξη τη λογική της εξουσίας και της ιεραρχίας. Το γεγονός ότι οι καταληψίες δε χρησιμοποίησαν το κτίριο απλά και μόνο για να καλύψουν τις στεγαστικές και προσωπικές τους ανάγκες, αλλά προχώρησαν και στη δημιουργία ενός κοινωνικού χώρου, φανερώνει μία διάθεση επέκτασης της αυτοοργανωμένης δράσης σε συνολικότερο φάσμα της κοινωνικής δραστηριότητας.

Έτσι η κατάληψη λειτουργήσε σε δύο επίπεδα. Στο πρώτο η κατάληψη στέγης αποτέλεσε μια προσπάθεια εφαρμογής ενός ονείρου αυτοοργανωμένης ζωής, ισότιμης συμβίωσης, συντροφικότητας, αλληλεγγύης και απο κοινού αντιμετώπισης των υπαρκτών καθημερινών προβλημάτων ενός τέτοιου εγχειρήματος. Βασική παράμετρος είναι η συλλογική συμμετοχή στη συντήρηση και επισκευή ενός κτιρίου που διαφορετικά θα κατέρεε. Με την διαμόρφωση ανοιχτού χώρου (καφενείο, χώρος συζητήσεων, βιβλιοθήκη, αίθουσα συναυλιών-προβολών-θεατρικών κ.α.), η κατάληψη αποτέλεσε ένα χώρο επικοινωνίας όπου οι άνθρωποι μπορούν να δρουν και να εκφράζονται ανιδιοτελώς και επιχειρούν να ορίσουν τον ελεύθερό τους χρόνο. Στο δεύτερο επίπεδο μια προσπάθεια δημιουργίας ελεύθερου χώρου που αντιστέκεται στο κυρίαρχο, παρεμβαίνει και συμμετεχει σε κοινωνικές-κινηματικές δράσεις και προτάσει την αυτοοργάνωση απέναντι στην ειδικέυση, τη μεσολάβηση, την ιεραρχία και την εκμετάλλευση, με σκοπό τη συλλογική και ατομική αυτονομία.

Σ' ένα κόσμο που κυριαρχεί η εκμετάλλευση και η καταπίεση, αναπόφευκτη συνέπεια είναι η ιδιώτευση και εξατομίκευση που καλλιεργούν την αντίληψη ότι τα κοινωνικά ζητήματα διαφεύγουν από το πεδίο δράσης του ανθρώπου και η συλλογική δράση δε μπορεί να καθορίσει την πορεία των πραγμάτων στη κλίμακα της κοινωνίας;

Απέναντι στη πραγματικότητα αυτή, η αυτοοργάνωση και η αυτοδιαχείριση δεν επιλύουν τα προβλήματα των ανθρώπων χωρίς αυτούς. Καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη της αυτόνομης δράσης (πέρα από κόμματα, συνδικάτα και λογικές αντιπροσώπευσης-διαμεσολάβησης) και τη διάχυσή της σε όλες τις όψεις της κοινωνικής ζωής.

Τέλος η αυτοοργάνωση παρέχει δυνατότητες και όχι εγγυήσεις. Γιατί μοναδική εγγύηση παραμένουν οι άνθρωποι και το πάθος για την ελευθερία και τον αυτοκαθορισμό τους.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ

15 χρόνια ύπαρξης στο μάτι του κυκλώνα, στο κέντρο μιας άχαρης και αφιλόξενης πόλης που λέγεται Αθήνα και που δεν έχει να προσφέρει τίποτα άλλο παρά άγχος, μίζερια, θλίψη και ανικανοποίητες ανάγκες. Αυτά αντιμετώπιζαν κάμποιοι πολλά χρόνια πριν και συγκεκριμένα στις αρχές του '90. Υπήρχε έντονα η ανάγκη για έκφραση, δημιουργία, αυτοοργάνωση, βελτίωση της καθημερινότητας. Έτσι, δημιουργήθηκε το μικρό κορίτσι που λέγεται Villa Amalias με τα πολλά όνειρα, τις πολλές φαντασιώσεις και τον απίστευτο τοαριμουκά.

Μεγάλο και ζωτικό κομμάτι στην ιστορία της εν λόγω κατάληψης είναι οι μουσικές εκδηλώσεις "συναυλίες" που η Villa αυτοοργάνωνε. Από αυτό το κομμάτι πέρασε πολύς κόσμος, άλλοτε ως συμμετοχος και άλλοτε ως θεατής. Σε όποια από τις δύο πλευρές κι αν βρισκόταν κανείς, μπορούσε να αποκομίσει πολλά. Μερικά από αυτά ήταν ηθική ικανοποίηση, χαρά, διαφορετική αντίληψη για την έννοια της λέξης πολιτισμός, επικοινωνία, συλλογική δουλειά, εξωτερίκευση συναισθημάτων, διασκέδαση-ψυχαγωγία.

Όλη αυτή η προσπάθεια αντιμετώπιζε και πολλά προβλήματα από τον κόσμο που βρισκόταν εκτός Villa και εκτός χώρου γενικότερα (κοινωνική κατακραυγή, αποξένωση, αντιμετώπιση μπάτσων, φασιστών, λαϊκών, νταβάνων, τελειωμένων που μπορεί να έβρισκαν εύκολη λεία τον κόσμο που μαζεύονταν στις συναυλίες, ο καθένας για τους δικούς του λόγους).

Μετά το διαχωρισμό που έγινε το '92 σε σχέση με τις μπάντες που επιλέγουν να παίζουν σε μαγαζιά και τη δημιουργία από ανθρώπους της Villa μιας **DJ σκηνής**, η κατάληψη είχε να αντιμετωπίσει και άλλο ένα σοβαρό πρόβλημα: το "εσωτερικό επίγειο παράδεισός της", ο οποίος μετατρέποταν σε μια ανθρώπινη προσέγγιση στην πραγματικότητα. Ο κόσμος της Villa αντιμετώπιζε εχθρική συμπεριφορά τόσο από φιλικά προσκείμενους

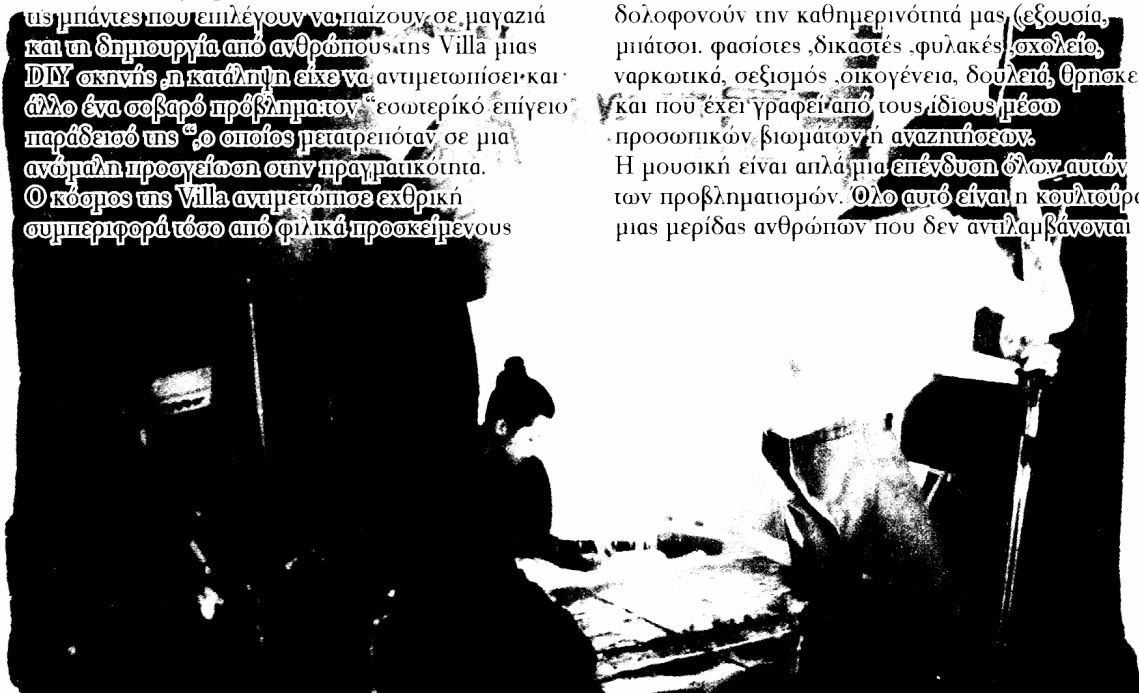
ανθρώπους και συλλογικότητες όσο και από ανθρώπους που συμμετείχαν στην προσπάθεια να γίνονται συναυλίες στο συγκεκριμένο χώρο.

Η Villa κατηγορήθηκε για τη στάση αυτή όπως και χαρακτηρίστηκε πολλές φορές ως ένα απλό συναυλιακό, διασκεδαστήριο, φτηνό μαγαζάκι με live μουσική.

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν κάποιοι να απέχουν, γιατί η φάση γινόταν αρκετά κλειστή και κάποιοι να αποχωρήσουν πλήρως, γιατί ίσως όλη αυτή η κατάσταση να γινόταν εμπόδιο στα μελλοντικά τους σχέδια.

Υπήρξαν και κάποιοι, όμως, που συνέχισαν μαζί με κάποιους άλλους που ήρθαν, να τραβούν τον ίδιο δύσκολο και με πολλά εμπόδια δρόμο που ονομάζεται αυτοοργανωμένη ζωή και έκφραση. Ο δρόμος αυτός δεν ήταν ποτέ παράλληλος ήταν πάντα κάθετος και αντίθετος στην εμπορευματοποίηση της μουσικής, στα μαγαζιά, στους νταβάνες - πορτιέρηδες, στα face control, στη δόξα, στο χρήμα, στους "μεσάζοντες", στους εκμεταλλευτές.

Ένα χαρακτηριστικό στοιχείο των συναυλιών που αυτοοργανώνει η Villa όλα αυτά τα χρόνια είναι το άχαρο και απδιαστικό για μερικούς, αλλά αγαπημένο και ζωηρό για άλλους άκουσμα της PUNK μουσικής. Αυτά τα γαμημένα 3 ακόντια με τα βιαιοηαιγμένα τύμπανα που θεωρούνται κακοποίηση της μουσικής και ξεφτιλισμός της. Τα αυτιά μας όμως τα έχουμε για να ακούμε και τις φωνές γύρω μας. Ανθρώπους να φωνάζουν, να ουρλιάζουν χρησιμοποιώντας στίχο πολιτικό, στίχο κοινωνικό που αναφέρεται σε όλα εκείνα που μολύνουν, δηλητηριάζουν και δολοφονούν την καθημερινότητά μας (εξουσία, μπάτσοι, φασίστες, δικαστές, φυλακές, σχολείο, ναρκωτικά, σεξισμός, οικογένεια, δουλειά, θρησκεία) και που έχει γραφεί από τους ίδιους μέσο προσωπικών βιωμάτων ή αναζητήσεων. Η μουσική είναι απλά μια επένδυση όλων αυτών των προβληματισμών. Όλο αυτό είναι η κουλτούρα μιας μερίδας ανθρώπων που δεν αντιλαμβάνονται

το PUNK ως πράξη, αλκοόλ, βία και μαγκιά, αλλά ως πάθος, μυαλό, ψυχή, δύναμη και αντίσταση, στοιχεία που αποτελούν τον χιλιοετημέλιό και κοινότυπο πλέον “τρόπο ζωής”. ΑΛΛΑ ΕΤΣΙ ΕΙΝΑΙ!!

Έτσι λοιπόν η Villa επιδίωξε και κατάφερε να έρθει σε επαφή με ανθρώπους που έχουν τους ίδιους ή παρόμοιους προβληματισμούς κάνοντας συναυλίες με μπάντες από Αθήνα και από πόλεις της υπόλοιπης Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Καστοριά, Κοζάνη, Αλεξανδρούπολη, Βόλο, Κέρκυρα, Αργίνο, Πάτρα, Πύργο) όπως και με μπάντες από εξωτερικό (Ευρώπη, Αμερική), τόσο μέσα στο χώρο της Villa Amalias όσο και σε εξωτερικούς χώρους (Πεδίο του Άρεως, Λόφος του Στρέφη, πλατεία Εξαρχείων, πλατεία Αγ.Αναργύρων, Μπαρουτάδικο Αιγάλεω, σχολεία). Ο κόσμος που συμμετείχε από το '90 έως σήμερα σε όλες αυτές τις εκδηλώσεις, τόσο από Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό είχε άμεση σχέση με καταλήψεις και συλλογικότητες.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί η έκδοση ενός εντύπου με τον τίτλο “Ράδιο R-Villa” το 2003 που ήταν ιδέα και δημιουργία ανθρώπων της τότε ομάδας συναυλιών καθώς και η έναρξη μιας DIY Hip Hop σκηνής που βρήκε σαν χώρο έκφρασης τη Villa Amalias .

Μέσω όλης αυτής της εμπειρίας μάθαμε να σεβόμαστε τον εαυτό μας κι αυτό που κάνουμε όπως σεβόμαστε και τον καθένα γύρω μας ,καθώς και να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας .Κι όπως όλες οι φάσεις έτσι και η ομάδα συναυλιών της Villa είχε τα πάνω και τα κάτω της .Κάποτε γινόμασταν πολλοί, κάποτε μέναμε μόνοι. Έτσι όμως φτάσαμε στο σήμερα.

Το 2004-2005 η ομάδα συναυλιών της Villa Amalias αποτελείτε από ένα δυναμικό αριθμητικά σύνολο ατόμων. Οι απόψεις πολλές, η διάθεση μεγάλη, τα βήματα μικρά και σταθερά, τα μυαλά

ανοιχτά, η επιγνώση και η συνείδηση υπαρκτή και το PUNK ακόμα ζωντανό. Αυτό χωρίς να σημαίνει ότι η ομάδα συναυλιών και γενικότερα η DIY έκφραση της τέχνης αποκλείει άλλα είδη μουσικής ή άλλους τρόπους έκφρασης .Προχωράμε λοιπόν κάνοντας τις επιλογές μας ,σεβόμενοι πάντα τις επιλογές και τις αποφάσεις κάποιων που δεν είναι πα μαζί μας ,αλλά τους νιώθουμε δίπλα μας με μόνο σκοπό να εξωτερικεύσουμε την ανάγκη μας για έκφραση και να κάνουμε τα πράγματα μόνοι μας .

Η λέξη “κανόνες ” είναι άγνωστη στο δικό μας λεξιλόγιο –έχουμε απλά επιλέξει το παιχνίδι ενάντια στη κυδαιότητα που λέγεται ‘μουσική βιομηχανία’, με ο,τι αυτή συνεπάγεται, να το παίζουμε με τους δικούς μας όρους και στους δικούς μας χώρους!

Ένα ευχαριστώ σε όσους σκέφτηκαν, βοήθησαν, έτρεξαν, συμμετείχαν στη δημιουργία της DIY σκηνής .Σε όσους κοίταξαν πίσω τους φεύγοντας για να αφήσουν αυτή την προσπάθεια σε “καλά χέρια”, σε αυτούς που κάνουν από το πιο μικρό μέχρι το πιο μεγάλο (πχοληψία, επικοινωνία με μπάντες ,καθαρισμός του χώρου, αφοσκολήσεις ,περιφρούρηση του χώρου εν ώρα συναυλιών κλπ), σε αυτούς που απλά έρχονται να δουν και να διασκεδάσουν, ακόμα και σ'αυτούς που κριτικάρουν, γιατί μέσω της κριτικής καλής ή κακής την ψάχνουμε περισσότερο και γινόμαστε καλύτεροι.

Μετά λοιπόν από 15 χρόνια το κομμάκι αυτό μεγάλωσε αρκετά, πραγματοποιήσε κάποια από τα όνειρα που είχε και έκανε καινούργια. Με τη διαφορά ότι η Villa Amalias ονειρεύεται όταν είναι ξύπνια.

Τέλος ,η ομάδα συναυλιών είναι ένα από τα τετραγωνάκια της σκακιέρας που λέγεται Villa Amalias, μόνο που τα άτομα που την απαρτίζουν δεν είναι πόνια κανενός!

ΠΡΟΒΑΔΙΚΟ

Ο χώρος της κατάληψης όσον αφορά την μουσική της ενασχόληση δεν ξεκινάει και καταλήγει μόνο στη διεκπεραίωση DIY μουσικών εκδηλώσεων. Το “μεγάλο σπίτι”, όπως λέει και ένα παλιό ωραίο κομμάτι, διαθέτει και αυτοοργανωμένο studio ή αλλιώς προβάδικο όπως συνηθίζουμε να λέμε στη δική μας ορολογία.

Το studio είναι ανοιχτό (5μμ-12μμ)σε όσους ανθρώπους θέλουν αυτοοργανωμένα να εκφράσουν ή ακόμα και να εμπλουτίσουν τις μουσικές τους ανησυχίες. Εδώ, όπως είναι επόμενο, δεν υπάρχουν οι δαπανηρές χρεώσεις ανά ώρα στον καθένα που θέλει να παίξει μουσική, όπως συμβαίνει στα υπόλοιπα επαγγελματικά studio της μεγαλούπολης .Το μόνο οικονομικό κόστος γι'αυτό το εγχείρημα είναι ένα ελάχιστο μηνιαίο χρηματικό ποσό που αναλογεί στο κάθε άτομο που σχετίζεται με το χώρο έτσι ώστε να καλύπτονται φθορές στα μηχανήματα και να μπορεί να αγορασθεί κάτι για τον εξοπλισμό είτε συμπληρώνοντας είτε αντικαθιστώντας .Όλα τα άλλα που χρειάζονται έτσι ώστε το studio να είναι βιώσιμο ,να παραμένει ζωντανό και να συνεχίζει δυναμικά είναι απλά πραγματάκια, όπως σεβασμός στο χώρο και τα μηχανήματα, καθαρισμός του χώρου κλπ.

Όλα αυτά γίνονται πολύ απλά απ'όλους εμάς ,γιατί εδώ, δεν υπάρχει ο μικροεπιχειρηματίας που θα τα φροντίσει και θα τα αναπληρώσει όλα για τους πελάτες .Εδώ, όπως σε κάθε εγχείρημα που θεωρεί τον εαυτό του αυτόνομο, υπάρχει μια ομάδα ανθρώπων που τα μοιράζεται όλα ίσα και συλλογικά.

ΔΙΣΚΟΠΩΛΕΙΟ

Το δισκοπωλείο ή αλλιώς distro εδώ και κάμποσο καιρό βρίσκεται στο χώρο του βιβλιοπωλείου και συνυπάρχει μαζί μ'αυτό. Είναι μια μικρή γωνία όπου υπάρχουν βέβαια δίσκοι, cd, έντυπο υλικό (fanzines) με παρουσιάσεις DIY σχημάτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ενημέρωση για την ελληνική και παγκόσμια DIY μουσική σκηνή και όχι μόνο.

Το μικρό αυτό κομμάτι όπως και οι υπόλοιπες λειτουργίες και τα υπόλοιπα μέρη της κατάληψης κινείται φυσικά αντιεμπορικά. Τα πράγματα δίδονται σε τιμή κόστους και μερικά από αυτά δεν περιλαμβάνουν καν αντίτιμο. Πέρα απ'αυτή τη συνοπτική αναφορά – περιγραφή, τι άλλο μπορεί να είναι αυτό το distro; Μήπως έχει και κάποια άλλη στάση; Μήπως έχει και κάποια άλλα χαρακτηριστικά; Σαφώς και έχει.

Αυτή η μικρή γωνία, όπως είπαμε και παραπάνω, δε λειτουργεί σαν κάτι το εναλλακτικό όπου ο καθένας θα μπορεί να πάρει κάτι σε πιο φθηνή τιμή σε σχέση με αλλού ή να βρει κάτι που δε βρήκε σε εμπορικά δισκάδικα τύπου Metropolis. Το δισκοπωλείο δε διαθέτει υλικό που φλερτάρει με πολυεθνικές ή έχει να κάνει σε ουδένποτε με το γνωστό κερδοφόρο πλέγμα εκμετάλλευσης ονόματι μουσική βιομηχανία. Το υλικό του distro αποτελείται μόνο από αυτοοργανωμένες κυκλοφορίες – προσπάθειες μουσικών σχημάτων, ανθρώπων από Ελλάδα και εξωτερικό. Επίσης αυτός ο “πάγκος” δεν προσφέρεται για κυκλοφορίες συγκροτημάτων που θεωρούν τους εαυτούς τους εγκαθιδρυμένους ή επίδοξους star του DIY (υπάρχουν και αυτοί) και είναι παντελώς κλειστή η πόρτα σε μπάντες που μέσω του στίχου τους και της στάσης τους φανερώνουν πράγματα όπως σεξισμός, πατριωτικές αποκλίσεις, κρυφοφασιστικές τάσεις κλπ. Όποιος/α δεν έχει πρόβλημα ή άρεσκειται σε τέτοιου είδους καταστάσεις, τότε το δισκοπωλείο της Villas δεν είναι το κατάλληλο μέρος “αγοράς” για εκείνον/η. Το δισκοπωλείο έχει επί το πλείστον μπάντες που ενδιαφέρονται, ευαισθητοποιούνται σε πολιτικοκοινωνικά ζητήματα που μας αφορούν άμεσα και που εν τέλει έχουν να προσφέρουν κάτι διαφορετικό από αυτό που προσφέρει το καθεστώς της σημερινής αλλοτριωμένης μουσικής .

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

Πρόκειται για μια 3διάστατη εγκατάσταση που κατασκευάζεται στο υπόγειο, δίπλα στο χαριστικό παζάρι και κάτω από τον συναυλιακό χώρο. Θέμα του εγχειρήματος είναι η μεταμόρφωση που δύναται να υποστεί ένας χώρος μέσα από την διαδικασία της κατάληψης, (με αναφορές κυρίως στην κατάληψη στέγης). Τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιούνται είναι ποικίλα. Προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στον Μάρτιο, με σκοπό στην συνέχεια να βρει κάποια συμμετοχική διέξοδο.

ΧΑΡΙΣΤΙΚΟ-ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΑΖΑΡΙ

(ρούχων, βιβλίων, παπουτσιών, κόμικς, δίσκων, αντικειμένων...)

Κατά νου έχουμε τη διαμόρφωση ενός χώρου όπου η απόκτηση αγαθών θα γίνεται με τη δική μας συμμετοχή, μακριά από την καθημερινότητα της κατανάλωσης, χωρίς καμία διαμεσολάβηση, πέρα από κάθε αίσθημα ιδιοτέλειας. Χαρίζοντας κάποιος πράγματα περιττά και ξεχασμένα για τον ίδιο, δίνει αξία σε αυτά, καθώς τα παίρνει κάποιος που τα έχει πραγματικά ανάγκη. Η ενεργή συμμετοχή όλων μας (είτε παίρνοντας, είτε δίνοντας), μας φέρνει πιο κοντά στο στόχο μας: Ένα τόπο διαμόρφωσης τέτοιων σχέσεων και σκέψεων, έτσι ώστε να απαλλαγούμε από τις πλαστές ανάγκες που σε όλους μας έχει δημιουργήσει η κοινωνία της υπερκατανάλωσης και να απελευθερωθούμε από τα ιδιοκτησιακά μας συμπλέγματα. Ας δημιουργήσουμε τη δική μας «παράδοση».

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Ο χώρος του βιβλιοπωλείου ήταν από τις πρώτες λειτουργίες της κατάληψης. Πέρα από την διάδοση των ανατρεπτικών ιδεών μέσω των εντύπων που διακινούνται, στήριξε και στηρίζει και την διακίνηση αντιεμπορικών μουσικών εκφράσεων. Έχουμε επιλέξει από αυτή τη χρονιά το βιβλιοπωλείο να μην διακινεί βιβλία που προέρχονται από εκδοτικούς οίκους που στοχεύουν στο ιδιωτικό κέρδος, θέλοντας να έχει έναν στοιχειώδη αντιεμπορικό χαρακτήρα. Κύριος στόχος του είναι να αποτελέσει ένα ακόμα ανταγωνιστικό σημείο διακίνησης ιδεών και αντιπληροφόρησης. Ταυτόχρονα λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη που έχει στηριχτεί όλα αυτά τα χρόνια στις δωρεές συντρόφων ή φίλων, καθώς και στις απαλλοτριωτικές εκφράσεις σε εμπορικά βιβλιοπωλεία.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ BUFFONATA*

Η θεατρική ομάδα BUFFONATA λειτουργεί τα τελευταία χρόνια στο κατεγερμένο κύριο Αχαρνών και Χεύδεν (Villa Amalias). Αραιοποιείται στο συγκεκριμένο χώρο συνειδητά καθώς υποστηρίζει το εγχείρημα των καταλήψεων και των ελευθεριακών χώρων.

Με το θέατρο ως εργαλείο και μέσο, προσπαθούμε να γνωρίσουμε καλύτερα την πραγματικότητα που βρισκόμαστε γύρω μας αλλά και μέσα μας. Κι αυτό μπορεί να γίνει μέσα από το δυναμικό καθρέφτη που μας προσφέρουν οι άλλοι με το βλέμμα τους. Ακόμη να ανακαλύψουμε και να εξωτερικεύσουμε τις διαφορετικές προσωπικότητες από μέσα μας.

Χωρίς εμπορευματικές λογικές και την αναγνώριση εδικών και αυθεντιών ο' αυτό που κάνουμε, η δουλειά μας είναι αντεγερτική και ο προβληματισμός για το

ύψος και τη δυναμική ενός έργου θα βγει μέσα από συλλογικές διαδικασίες. Πράγμα που σημαίνει ότι παρατηρητής και υποδύμενος ένα ρόλο, πρέπει να βάλουν το «εγώ» τους σε δεύτερη μοίρα. Διαδικασία που πολλές φορές έχει μεγαλύτερη αξία και από το ίδιο το έργο.

Για μας, θέατρο μπορούν να κάνουν όλοι και δεν χρειάζεται κάποιος να δηλώσει ηθοποιός για να συμμετέχει. Πάνω απ' όλα μετράει η διάθεση για επικοινωνία, δημιουργία και αλληλεπίδραση. Άλλωστε το θέατρο είναι χειροπιαστό και έμπρακτο. Ό,τι μαθαίνεις, το μαθαίνεις πράτοντας σε αρμονική σχέση με τους άλλους ανθρώπους. Βιώνοντας στην εποχή μας

την αποθέωση του αυτοκτισμού και τον εξειδικευμένο έργο ως συνολική δημιουργικότητα, σαν το θέατρο «των άλλων» ανάγεται και λειτουργούν ως αντίδοτο. Σε μια τέτοια μονότονη και ανήρη πραγματικότητα και ένα τέτοιο περιορισμό ως ελευθερίας, η θεατρική συμπεριφορά πράξη ζωντανεύει την ανάγκη για ελευθερία έκφραση και επικοινωνία. Δεν εννοησιμολογούμε μια συγκεκριμένη τεχνική υποκριτικής ούτε αποδεχόμαστε ένα είδος θεάτρου.

Το σημαντικό για μας βρίσκεται στην ουσία και τη δύναμη ενός κειμένου απ' όπου κι αν προέρχεται απ' την πολιτική και πολιτική ματιά για τον κόσμο που μας περιβάλλει. Προσπαθούμε να υπηρετήσουμε το βάθος του κειμένου, όχι με μια τεχνική αρτιότητα αλλά με καλλιτεχνική ειλικρίνεια. Ανεξάρτητα από τα αισθητικά αποτελέσματα και την επιθυμητή επιτυχία μιας παράστασης, θέατρο δεν είναι απλώς και μόνο οι παραστάσεις, δεν είναι μόνο η καλλιτεχνική μορφή αλλά ένας τρόπος ύπαρξης δράσης-αντίδρασης.

** Η BUFFONATA ήταν μια γιορτή του Μεσαίωνα, διάρκειας 8 ή 10 ημερών που γινόταν τον Δεκέμβριο και συνέχιζε την παράδοση από το καρναβάλι των Ρωμαίων. Σ' αυτή τη γιορτή, το θέατρο ήταν η ομιλούσα δραματοποιημένη εφημερίδα του λαού. Όλοι συμμετείχαν και μασκαρεύονταν ευγενείς, έμποροι, αυτοκράτορες, ιερογλύφοι, ιατρούς και συγκεντρώνονταν στην πλατεία όπου οργανωνόταν ένα είδος πομπής αρκετά βίαιης εναντίον των αριστοκρατών, των ηρώων και των αρενιάδων της εποχής.*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΙΣΠΑΝΙΚΩΝ

Το μάθημα ισπανικών που πραγματοποιείται εδώ και 3 χρόνια στη villa amalias δεν ξεκίνησε -ομολογούμε- από μία βιωμένη και διαμορφωμένη αντίληψη περί της αξίας και της αναγκαιότητας «δομών αυτομόρφωσης»... Ξεκίνησε από την όρεξη κάποιων να μάθουν ισπανικά και κάποιων να είναι ενεργοί μέσα σε ένα χώρο που τους ... «ενέπνεε» και που «διψάει» για δράση. Η διαλεκτική αυτή σχέση ανάμεσα στη δράση -που για να αναπτυχθεί χρειάζεται χώρο, που για να αναπτυχθεί χρειάζεται δράση κ.ο.κ.- σημαίνει, τελικά, ότι δρώντας σε ένα χώρο στου οποίου τις δυνατότητες πιστεύεις, αντλεις τη διπλή ικανοποίηση της ανάπτυξης τόσο της δράσης σου όσο και του ίδιου του χώρου. Υπό αυτή την έννοια, ακόμη και η διαμόρφωση ενός αχρησιμοποίητου χώρου της villa για «τάξη» ισπανικών, αποτέλεσε αξεδιάλυτο τμήμα της δραστηριότητας αυτής.

Ένα μάθημα σε ένα χώρο όπως η villa αποτελεί ένα διαφορετικό τρόπο βίωσης της γνώσης: όχι σαν εμπόρευμα, σαν «επένδυση», σαν αυτοσκοπό, σαν «εφόδιο» στο πεδίο της μάχης για επαγγελματική αποκατάσταση, μα σαν μοίρασμα, αφορμή για συνάντηση, σαν «βίτσιο» και σαν οικειοποίηση ενός ακόμη εργαλείου για επικοινωνία, δημιουργία,

«ακόνισμα του μυαλού», χρήσιμα όλα στα πολλά πεδία των πολλών μαχών που έχει να δίνει καθημερινά ο καθένας από εμάς που «κλωτάμε» στο γερασμένο τούτο κόσμο...

Τα παραπάνω αυτομάτως σημαίνουν κι ένα διαφορετικό τρόπο μετάδοσης της γνώσης... όπου «δάσκαλος» είναι κάποιος -οποιοσδήποτε- που μπορεί να σου πει κάτι που δεν ξέρεις, γι αυτό και οι ρόλοι γίνονται τόσο ρευστοί που τελικά, παύουν να υπάρχουν.

Ο απολογισμός του όλου εγχειρήματος σίγουρα δε μπορεί να βασιστεί σε λογικές αποδοτικότητας, αν και μπαίνει ένα ζήτημα σχετικά με το πόσο ... «εγγενές» είναι το «λίγο χάος» που περιβάλλει τέτοιου είδους εγχειρήματα και πού βρίσκονται τα όρια ανάμεσα στον αυτοκαθορισμό και την έλλειψη σεβασμού, στην απλή ασυνέπεια και την πλήρη αδιαφορία, στο «θέλω να» και «πρέπει να»... Τέτοιου είδους εγχειρήματα, όταν αυτοί που τα πλαισιώνουν περάσουν αυτά τα όρια, απλά... πεθαίνουν και καλά κάνουν αφού έχουν πια χάσει το νόημά τους (που συχνά έχει να κάνει περισσότερο με τα «μέσα», παρά με το «σκοπό»).

Άλλωστε το κάνουμε (και) για να γουστάρουμε, έτσι δεν είναι;

ΤΟ ΣΤΕΚΙ

Η ιστορία του στεκιού-καφενείου της Villa είναι μια ιστορία καθημερινότητας αρκετών ανθρώπων. Είναι μία ιστορία πολυμορφη, ρευστή (απουσία διαμορφώνεται συνεχώς), που αγκαλιάζει όλα των ειδών τα πάθη και τις αδυναμίες των ανθρώπων που συμμετέχουν. Σαν τέτοια είναι και ιδιαίτερα δύσκολο να αναλυθεί, ακόμα και να περιγραφεί. Θα προσπαθήσουμε ωστόσο να περιγράψουμε κάποιες γενικά χαρακτηριστικά του.

Το στέκι έχει λειτουργήσει σαν καθρέφτης της κατάληψης αλλά και του «χώρου» γενικότερα. Τα «πάνω» και τα «κάτω» του δίνουν μια ασύνδετα με το «χώρο» αυτό αλλά είναι οι αλλαγές τού μέσα στα 15 χρόνια λειτουργίας του. Φτιαγμένο από «πάνω» και «κάτω» της δεκαετίας του '90, κληρονόμο της «ασπρόμαυρης», "no future" αισθητικής των «μπαμπαδών» του: τεράστιες νεκροκεφαλές- πρόβαλλαν σε κάθε τοίχο (ζωγραφιστές, μην τρελαθούμε), ενώ το κασετόφωνο έπαιζε στο διαπασών ήχους των Dead Kennedys και των Discharge... Η θέληση για «άνοιγμα» προς την κοινωνία (ή τουλάχιστον προς ένα υγιές κομμάτι της) και η ανάγκη να προαχθεί μέσα από το στέκι μια ανατρεπτική κουλτούρα (που, βέβαια, έχει να κάνει περισσότερο με κοινωνικοπολιτικές ανησυχίες, λογικές και πρακτικές και λιγότερο με μουσικά ή εμφανισιακά γούστα), άρχισαν να αλλάζουν και το αισθητικό μέρος της υπόθεσης: οι τοίχοι ζωγραφίστηκαν με πολύχρωμα graffiti και σχέδια και το κασετόφωνο άρχισε να παίζει μουσική για όσο το δυνατό περισσότερο αυτιά, σε ένταση που να μην ενοχλεί την επικοινωνία.

Όσο για την ανατρεπτική κουλτούρα που λέγαμε, εδώ χωράει πολύ κουβέντα. Το στέκι της Villa λειτουργεί για χρόνια ως χώρος αντιπληροφόρησης, επικοινωνίας, αυτοοργανωμένης έκφρασης και δημιουργίας. Έχει φιλοξενήσει εκατοντάδες εκδηλώσεις και συζητήσεις διαφόρων συλλογικοτήτων κι έχει δεχτεί χιλιάδες επισκέπτες. Κι όμως, ακόμα και στις καλύτερες περιόδους του, άφηνε πάντα τους καταληψίες ανικανοποίητους.

-Γιατί, στα εγχειρήματα της καθημερινότητας (όπως τα αυτοδιαχειριζόμενα στέκια), έρχεται κανείς αποδείξει στην πράξη τη συνέπεια των ιδεών που ευαγγελίζεται. Το πόσο «συλλογικά» λειτουργεί κάποιος π.χ., δε μπορεί να φανεί σε μια αφίσα. Στην καθημερινή πρακτική όμως σίγουρα θα φανεί, αργά ή γρήγορα...

-Γιατί, τελικά, όλα τα κοινωνικοπολιτικά

που μας απασχολούν ανάγονται σε ζητήματα επικοινωνίας: σ' αυτές αποδεικνυόμαστε λιγότερο ειδικά, κι έτσι τα ζητήματα του «κοινωνικού ανταγωνισμού».

-Γιατί, τελικά, ίσως η ίδια η ύπαρξη των αυτοδιαχειριζόμενων χώρων δεν είναι τίποτα παραπάνω από μια - καθημερινή μεν, φευγική δε - ματιά στην ουτοπία.

-Γιατί, μπορεί, όπως ειπώθηκε και παραπάνω, να μην υπάρχουν τεχνητοί παράδεισοι στην ισοπεδωτική megάπολη και ίσως να μη μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά μπορούμε να προσπαθούμε καθημερινά να διαμορφώσουμε τις σχέσεις μας με οδηγό τον κόσμο που φανταζόμαστε.

Αυτό είναι και το ζητούμενο για τη Villa. Το πώς σ' αυτό το χώρο θα σπάσουν οι ρόλοι «δράστη» - «θεατή», και καθένας θα διαλέγει το ρόλο που θέλει να πάρει.

Το με ποιες διαδικασίες ο επισκέπτης θα συμμετέχει στα πάντα, από το καθάρισμα μέχρι την περιφρούρηση του χώρου. Και, τελικά, το πώς θα δράσουμε συλλογικά στην πόλη μέσα από τη γνωριμία, την ουσιαστική επικοινωνία και τη δημιουργία σχέσεων αλληλοβοήθειας κι εμπιστοσύνης.

Η προθεσή μας, ανοίγοντας ένα στέκι, είναι όχι μόνο να στεγάσουμε τις δικές μας ανάγκες για έκφραση και επικοινωνία, αλλά και να προωθήσουμε μέσα σε αυτό το χώρο, έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης και δράσης, αντιθετικό από τη σύγχρονη καταναλωτική και ελεγχόμενη δραστηριοποίηση του ανθρώπου της μητρόπολης. Γνωρίζουμε ότι κι εμείς είμαστε παιδιά της εποχής της εξατομίκευσης, και είναι συχνά δύσκολο να είμαστε όσο ανοιχτοί και επικοινωνιακοί θα θέλαμε. Συνειδητοποιώντας και συζητώντας τις αντιφάσεις μας, συνεχίζουμε αυτό το εγχείρημα, πιστεύοντας ότι τέτοιοι χώροι, εν δυνάμει, αποτελούν ενίοτε πυρήνες αντίστασης και δράσης ενάντια στην καταναλωτική κοινωνία και τον ολοκληρωτισμό της εποχής μας. Ένας χώρος όπου οι άνθρωποι συνευρίσκονται και συζητούν για ουσιαστικά ζητήματα της κοινωνίας και του ατόμου, και όχι για το ποιο είναι το τελευταίο μοντέλο κινητού ή αυτοκινήτου, είναι ήδη ένα πρώτο βήμα. Αυτό βέβαια δεν μας αρκεί. Η επιθυμία μας, γενικότερα, είναι να δημιουργούμε πόλους αντίστασης στην κυρίαρχη τάξη πραγμάτων, χώρους όπου μπορούν να παραχθούν ιδέες και προτάσεις, με σκοπό τη ρήξη και την καταστροφή του υπάρχοντος καθεστώτος εκμετάλλευσης, και τη δημιουργία μιας ελεύθερης κοινωνίας.

«Πλὴν προς εσένα, προς εσένα, φάλαйна, που όλα τα καταστρέφεις, αλλά δεν κατακτάς τίποτα! ως το τέλος θα παλεύω μαζί σου! μέσα από την καρδιά της κόλασης θα σε καρφώνω από μίσος, πάνω σου θα αφήσω την τελευταία μου νιφοί. Βούλιαξε όλες τις κάσες και όλες τις νεκροφόρες στην ίδια λιμνούλα σου! κι αφού καρμιά από δαυτές δεν μπορεί να 'ναι δικιά μου, θα σέρνομαι λοιπόν ξοπίσω σου και θα γίνομαι κομμάτια, όσο θα σε κυνηγάω, αν και δερμένος πάνω σου, καταραμένη φάλαйна!

Έτσι ρίχνω και παραδίνω εγώ το καρμάκι!

«μόρφο νικ» Χ.Μέλβιλ.

ΕΝΑ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ
ΣΤΟΝ ΧΑΡΕΟΤΗ

Δεμένοι πάνω στο σύγχρονο κήτος, αυτό το αζεδιάλεχτο σύμπλεγμα μαύρης αρχιτεκτονικής, απρόσωπων σχέσεων, δοσμένου πολιτισμού, πλαστών εικόνων, χρήματος, κι άλλου χρήματος, κανόνων κι άλλων κανόνων, ζώντας δηλαδή με τον τρόπο που χωρίς επιλογή ζεις σε μία μητρόπολη, οι αντιφάσεις και οι αδυναμίες είναι «εκ της γεννήσεως». Το αέναο κυνήγι της ζωής έναντι της επιβίωσης, έχει δύσβατα εμπόδια.

Πειραματιζόμενοι ταυτόχρονα σε ένα εγχείρημα που με μεγαλεπήβολους στόχους προσπαθεί να διαμορφώσει κοινωνικούς νεωτερισμούς με πολιτικούς όρους, τα πράγματα είναι πολύ φυσικό να έχουν μεγάλες δυσκολίες και να γίνονται πολλές φορές μαντάρα. Χωρίς διάθεση για δικαιολογίες δε νομίζουμε ότι είναι εύκολο να απελευθερωθείς και πολύ περισσότερο να διατηρήσεις στην καρδιά της Αθήνας **ένα χώρο που προσπαθεί ταυτόχρονα να:**

α) συνθέσει όρους διαβίωσης και συν-λειτουργίας σε ένα πλέγμα σχέσεων που διαμορφώνεται από την αρχή. Ούτε ιεραρχίες, ούτε εξουσίες, ούτε αρχηγόι, ούτε άντρες-γυναίκες, ούτε παλιόι και πισσιρίκια, κ.ό.κ. Και με τα «ούτε» ξεμπερδεύεις εύκολα, στα «αλλά» είναι η δυσκολία. Οι νέες σχέσεις που πρέπει να διαμορφωθούν σε μια κατάληψη, δοκιμάζονται κάθε λεπτό. Ταυτόχρονα κάποιοι φεύγουν, κάποιοι άλλοι έρχονται, αλλά η σύνθεση είναι πάντα πολυπληθής, και το πλέγμα που λέγαμε πάντα πολυδιάστατο. Αυτή η ισορροπία μεταξύ των ανθρώπων είναι που δίνει ανά καιρούς διαφορετικά χαρακτηριστικά στο εγχείρημα, άλλες φορές το ανεβάζει, άλλες όχι, άλλες το πηγαίνει κάπου, άλλες το αφήνει να αδρανή. Να σας πούμε την αλήθεια δεν το βλέπουμε για κακό. Η συγκεκριμένη κατάληψη αναγνωρίζει την έλλειψη ενεργητικότητας που ανά καιρούς έδειξε. Αυτό από μόνο του είναι κάτι. Η (εκούσια) μη λειτουργία μιας κεντρικής πολιτικής ομάδας το εξηγεί. (Οι πολύχρονες και βαθιές συντροφικές σχέσεις που έχει δημιουργήσει το δικαιολογεί).

β) δημιουργήσει τρόπους λειτουργίας και να διαπραγματευτεί θέματα χωρίς ουσιαστικά ιστορικό προηγούμενο. Η κατάληψη της Αχαρνών ανήκει στην «φουρνιά» των καταλήψεων των αρχών του 90. Μία πρακτική που ενώ της χώρες του εξωτερικού είχε μεγάλη απήχηση, στην Ελλάδα δεν παρατηρήθηκε τέτοιοι

τύπου εφαρμογή(ανταπόκριση). Παλαιότεροι κατειλημμένοι χώροι (Βαλτετσίου εξάρχεια, Βίλα Στέλλα Νέο Ηράκλειο) είχαν διαφορετικά χαρακτηριστικά και αποτελούνταν από διαφορετικούς ανθρώπους από αυτές που σχηματικά θα μπορούσαμε να πούμε για το 89-90 «καταλήψεις των εξαρχειών». Σε αυτές βάζουμε τη Βίλα, την Κεραμεικού, τη Λ.Καραγιάννη, τη Φυλής και Φερών, τη (νέα) Ασκληπείου, την Χαριλάου Τρικούπη. Οι συνθήκες που βίωναν ήταν πρωτόγνωρες, και η εμπειρία περιορισμένη. Σε αυτό προσθέστε και την έντονη πολιτική χροιά και εύκολα θα καταλάβατε ότι η φράση «εσωτερικός κανονισμός» δεν ήταν και η πιο δημοφιλής. Στηριζόμενα τα «σπίτια» στις δικές τους λοιπόν δυνάμεις και λογικές πηγαίνουν ψάχνοντας.

γ) έχει μια πολυεπίπεδη λειτουργία. Με βασική παράμετρο την έκφραση, υπάρχει το περιβόητο συναυλιάδικο, το στέκι, ομάδες που λειτουργούν για θεατρικά, προβολές, εν πάση περιπτώσει πράγματα που πρέπει να οργανωθούν, να συμφωνηθούν, να περιφρουρηθούν μέσα από συνελεύσεις και διαδικασίες κινηματικές. Αυτά γίνονται ταυτόχρονα, υπάρχουν δηλαδή ομάδες που συναποφασίζουν για ένα χώρο που τον διαχειρίζονται όλοι.

Ο χώρος εξάλλου δεν χρησιμοποιείται μόνο από τους ανθρώπους της κατάληψης. Σαν «απελεύθερος» χώρος στο κέντρο της Αθήνας δεν θα είχε καμία πολιτική-κινηματική αξία αν δεν μπορούσε να φιλοξενήσει κουβέντες, ομαδοποιήσεις, εκδηλώσεις από ανθρώπους του ίδιου χώρου, που σέβονται την κατάληψη. Μόνιμη παράμετρος παρά την αυξομειώση των εντάσεων ανάλογα με τα γεγονότα είναι η αυτοπεριφρούρηση. Είτε από οποιουδήποτε εξωτερικούς κινδύνους (μπάτσος, παρακρατικόι, λιώματα κ.λ.π.) είτε από τις δικές μας αβλεπίες ή λάθος εκτιμήσεις. Η αυτοπεριφρούρηση δεν είναι μανία, είναι απαραίτητο μέτρο.

Με βάση τα παραπάνω χαρακτηριστικά είναι προφανές το δύσκολο του εγχειρήματος. Επόμενο είναι σε τέτοιου είδους πολυσχιδή σχήματα να υπάρχουν αδυναμίες αλλά και αντιφάσεις. Τίποτα από αυτά δεν περνάει «αέρα» και η καλόπιστη κριτική είναι απείρως προτιμότερη από την κολακεία. Δεν μπορούν να προβλέπονται όλα, δεν μπορεί να ξεπερνιούνται όλα, δεν μπορεί να είναι όλοι ευχαριστημένοι.

Ο αναμάρτητος ας βάλει καμιά πέτρα για την στέγη.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΠΙΤΙ...

Όλοι μας μοιραζόμαστε το όραμα του μεγάλου σπιτιού. Είναι παντού γύρω μας, μέσα μας, στα όνειρά μας, ένα μέρος δικό μας όπου όλες οι επιθυμίες πραγματοποιούνται, όπου ζούμε και αγαπάμε μαζί, όπου οι διαφορετικές εκφράσεις του εαυτού μας ενώνονται για ένα σκοπό.

Είναι ένα όνειρο που αρχίζει από την παιδική ηλικία, στα παιχνίδια και τη φαντασία μας, το μεγάλο σπίτι όπου λειτουργούμε όλοι σαν ένας, αλληλοεξαρτώμενοι αλλά αυτόνομοι. Ένα μέρος όπου μπορούμε να αλλάξουμε τους ρόλους μας, να γίνουμε οποιοδήποτε θέλουμε να είμαστε. Είναι ένα όνειρο, το οποίο όπως τόσα άλλα πράγματα από την παιδική μας ηλικία, πεθαίνει καθώς μεγαλώνουμε, καθώς η κοινωνία μας σπρώχνει στην απομόνωση. Φιμώνουμε τις επιθυμίες μας για να γίνουμε κοινωνικά αποδεκτοί και αποτραβιόμαστε σε μικρά σκυτενά κουτιά ψάχνοντας για μια ψεύτικη ασφάλεια στην απομόνωση. Κλειδωνόμαστε ο ένας από τον άλλο, και τρέμουμε όταν χτυπάει η πόρτα. Φοβόμαστε να ανοιχτούμε στον ίδιο μας τον εαυτό, πόσο μάλλον να ανοιχτούμε στους άλλους.

Είμαστε μια ομάδα νέων εργαζόμενων και φοιτητών που εδώ και τρεις μήνες (25-10-89) καταλάβαμε το για 8 χρόνια εγκατελειμένο κτίριο της οδού Αμαλίας 56, ένα από τα πολλά ακατοίκητα κτίρια του πνέσιου ιδρύματος. Αυτό το σπίτι μας δίνει τις προοπτικές να καλύψουμε το στεναστικό μας δικαίωμα που στην αθήνα του 1990 έχει γίνει εμπόριο και μέσο εκμετάλλευσης από τους οικονομικά ισχυρούς και μόνο. Πιστεύουμε ότι η κατοικία είναι ένα αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός. Κανείς δεν μπορεί να κρίνει αν σου αξίζει ή όχι να νοικιάσεις ένα σπίτι κρίνοντάς σε από την εξωτερική σου εμφάνιση, τον τρόπο ζωής σου, την εθνικότητά σου, την οικονομική σου επιφάνεια κλπ. Όμως οι ιδιοκτήτες έχουν ανάγκη τους εαυτούς τους σε ρυθμιστές της ζωής μας (απο)φασίζοντας πόσα παιδιά πρέπει να έχει ο νοικάρης τους, πόσα ζώα, αν θα είναι φοιτητής ή όχι, ρυθμίζοντας ακόμα και τις σχέσεις μας.

Σαν απάντηση σε όλα αυτά και στην απομόνωση που προωθεί η ζωή στα διαμερίσματα, αποφασίσαμε να ζούμε συλλογικά, να πάρουμε τις τύχες μας στα χέρια μας και να δώσουμε μια υγιή διέξοδο στις πολιτιστικές ανάγκες, τόσο τις δικές μας όσο και μιας ολόκληρης νεολαίας, μακριά από τα ναρκωτικά, μακριά από τις υποτιθέμενες "δισκεδάσεις" (μπαρ, καφενεία, ηλεκτρονικά), μακριά από τα άρρωστα υποκατάστατα που μας δίνουν.

12 Γενάρη 1990
Οι Καταληψείς της Λ. Αμαλίας 56